

En gammal man börjar sin berättelse

Hur svårt är det inte att se sitt rike falla. Nästan tusen år har gått sedan vi först kom hit och grundade vårt rike. Under tusen år har vi sett hundratals stammar passera. Folkvåg efter folkvåg har rest förbi. De red mot väst eller öst, utkämpade krig efter krig. De har Erövrat, krossat och kämpat. Tusen krigsherrar har blickat upp mot våra borgar. Vi har sett dem stryka sina skägg och fundera på hur de skall inta dem. Det slutade alltid likadant.

De störde oss aldrig i våra klippfästen. I tusen år har vi suttit säkra här vid svarta havets rand. Vid världens ände... Världens ände... ty så tycks det mig ibland då jag stirrar ut över vårt svarta, stormiga hav, som att jag står vid världens ände. Om det är min ålderdom som ger mig känslan av att världen drar mot sitt slut, om det är min åldriga kropp som känner kylan allt skarpare då vinden drar in från havet, om det är min åldrande blick som ser stjärnljuset allt mer blekt och avlägset, vet jag ej. Men jag vet att mycket har förändrats sedan mina ungdoms dagar.

Borgen som är mitt hem, var en gång fyllda av folk. Här fanns många tjänare, soldater och riddare. Trubadurer och köpmän från fjärran länder kom ofta hit för att spela sånger eller sälja varor. Ute på de vajande fälten rörde sig bönder och vart man än såg fanns det liv. Numera står fälten i träda, åkerlappar tomma och övervuxna med sly. Staden som en gång ekade av rop och skratt, är numera tyst och övergiven så när som på åldriga gubbar och gummor som skyggt kisar ut genom dunkla fönstergluggar. På det stora torget där en gång statyn av kung Ermandric stod hög och stolt och blickande ut över havet, där en gång köpmän flockades, råder nu tystnad. Där ligger Kung Ermandric slagen i spillror, oseende stirrande upp mot den kalla himlen. Där en gång köpmän ropade ut sina varor sitter endast kåpklädda tiggare, som med bönande, klolika händer håller fram sina träskålar till de få förbipasserande. De som önskade att de aldrig rest hit. Som hörde ryktena om den döende staden och folket som gudarna glömt.

Ibland håller jag andan och låter ljuden söka sig till mig, in i djupet. Jag vill höra om det är verkligt. Om ljudet finns på riktigt, eller om det endast finns i min

fantasi. Som ett eko av min ungdom. Numera är det tystnaden som råder i mina hallar och få är de tjänare och soldater som rör sig genom borgen. Färre blir det för var årstid. Ty de vet att pengarna är slut, att min makt är bruten, att min krafts dagar är över. Allt som återstår är det sakta borttynandet.

Men man blir klokare och mindre stolt på ålderns höst... och nu kan jag bittert erkänna att det blev som hon sa, hon som var Idonea.

Om människorna hade vetat vad jag vet och om de hade sett vad jag såg den där hösten för så länge sedan, så skulle de krypa närmare sina eldar och darrande be till sin gud att förskona dem.

Länge har jag burit med mig den här hemligheten. Det är nödvändigt att berätta, så att nästkommande vet. Men jag känner den djupaste sorg över att jag nu ska överlämna bördan på er. Att fatta pennan och börja är som att väcka en uråldrig fiende från dess slummer. Kanske är det just vad jag gör, väcker den gamla ondskan och fördömer mig själv åt mardrömmar till mina livsdagars ände. Nå, låt oss börja från allra första början.

Över fältet och in i skogen

Orädda red vi över de spruckna klipporna, mina bröder, min syster och jag. Högt över kusten. Min syster skrattade åt måsarna och skrikorna som flög över oss, irriterade över vårt intrång. Vår yngsta bror, Taric, hade något som han ville visa oss. Vi red bort från klipporna, ner mot stigen som ledde genom skogen, bort mot slätten. På avstånd såg vi det lilla stentornet som vi alla var strikt förbjudna att närma oss. Däri fanns vapnet som aldrig hade använts. Vi höjde händerna och vinkade till de två vakterna som satt utanför och njöt av solens värme.

Hösten hade kommit några veckor tidigare och löven hade just skiftat från sommarens mörkt gröna, till höstens röda och gyllene. Himlen var hög och sval, med enstaka, lätta moln som slött svävade på den blå himlen. Taric såg sig om över axeln och vinkade åt oss.

”Det är inte långt. Bara till den andra skogen”, ropade han.

”Den djupa, dunkla, där Yaga bor?” ropade Almaric och flinade.

De skrattade och såg menande på mig. Alla mindes de min gamla rädsla för odjuret Yaga. Jag skrattade också. Inte trodde jag på sådana saker längre. Häxor och troll var det bara barn som var rädda för och jag var en man nu, med en vuxen mans svärd vid min sida.

Ut över slätten red vi i vild galopp. Vår syster Idonea red snabbast av oss alla. Vi retades med henne och ropade att det var för att hon var så liten och lätt, men vi visste alla att det inte var sant. Ända sedan hon varit ett barn hade hon haft en sällsam makt över hästar och de lydde hennes minsta vink. Nu red hon så att det såg ut som om de var ett, hästen och hon. Stolt över min syster var jag. Hon var liksom jag, gyllene med strålande blå ögon och ett skratt som kunde locka ner gudarna från himlen... och vacker var hon, så att alla män hade svårt att ta ögonen ifrån henne. Redan nu, trots att det var ännu ett år tills hon var gammal nog att gifta sig kom prinsar från Bysans och från fjärran östern för att fråga om hennes hand. Men hon var vild som stormen och hon sa

alltid att hon inte var ämnad åt någon man, prins eller ej, om hon inte själv valde honom.

”Och hon har rätt”, brukade vår äldsta bror Almaric säga. ”Vill hon inte gifta sig med den ena eller andra, så behöver hon inte.”

Almaric som var den starkaste och skickligaste krigaren på hela Crimea, älskad av alla och arvtagare till vår fars rike. Om han sa så, då var det så det blev. Både vår far och mor hade himlat med ögonen. Men om den saken var vi alla bröder eniga. Även Taric, som var listigare än någon räv. Oftast var han lågmäld och fundersam och handlade aldrig utan att först tänka länge. Han kunde sitta med ett problem i timmar innan han fattade ett beslut. Så hade han alltid varit... De senast dagarna hade han emellertid varit ovanligt tystlåten, till och med för att vara honom. Det hade funnits något mörkt i blicken och jag hade gått till honom då han stod på borgens mur blickandes inåt land. Med en hand på hans axel hade jag frågat vad han hade i sinnet, om något bekymrade honom. Han ryckte till som om han hade väckts ur en dröm och svarade att det inte var någon fara och att han snart skulle ha löst problemet. Då jag frågade

om han var säker drog ett flyktigt leende över hans läppar och han försäkrade mig åter att allt var i sin ordning, så jag lät honom hållas.

Den mörka blicken hade nu lämnat hans ögon och han var mer av sitt gamla jag.

Hovarna dundrade likt åska mot marken. Utan att ha påkallat det så tävlade vi om vem som skulle komma först in bland träden. Vi jagade på hästarna men insåg snart att det var lönlöst. När Idonea red förbi de första träden släppte hon tyglarna och höll segerviss upp händerna.

”Så vann hon igen”, sa Almaric.

”Så lät vi dig vinna igen lilla syster”, ropade jag.

Idonea skrattade och bugade sig i sadeln.

”Mina stackars stora knölar till bröder. Nästa gång ska jag rida bakbunden så att ni har en chans.”

Så här i början var skogen ung och ljus, flammande och väldigt vacker. Andaktningsfullt red vi nu långsamt längsmed den gamla stigen som slingrade sig fram mellan trädstammarna. Rödfammande buskar, rönnbärsträd och gullöviga taggbuskar randade stigen. Då och då hördes knarranden och fågelskrin. Då jag höjde

blicken mot trädtopparna, såg jag att himlen djupnat. Snart blev emellertid skogen högre och skuggigare. Fortfarande slingrade sig stigen, men nu vidare och djupare, då alla vandringsmän och handelskaravaner fått den att sjunka ner i marken.

Taric pekade på en djurstig till vänster, som löpte bort från huvudspåret.

”Häråt ska vi”, sa han och slog in på stigen.

Vi andra red efter. Det var en vacker skog. Här hade ingen yxa huggit, inga bönder hade rensat undan fallna grenar och ju längre vi red, desto mer vild och främmade kändes skogen. Också dofterna och ljuset var annorlunda.

Nästan, tänkte jag, som att rida in i ett främmande land.

De gamla stammarna var stora och ofta vridna. Trädens rötter reste sig ur marken och gjorde stigen osäker. Hela tiden var vi tvungna att ducka under lågt hängande grenar.

”Vad är det som du har funnit?” frågade Amalric.

”Stilla dig bror. Snart nog får ni alla se”, Sa Taric med en hastig blick över axeln.

Längre och längre red vi. Jag började undra hur min bror kommit på stigen från början, och kände mig manad att fråga. Jag skulle just öppna munnen, då en skuggig glänta öppnade sig framför oss. Vi red förbi några trassliga nyponbuskar och in ibland högt, grönt gräs. Solen låg på från väster och skapade långa, smala pelare av ljus. Höstdun svävade långsamt över gläntan, genom solljuset och gjorde platsen smärtsamt vackert.

Jag bytte en blick med Idonea. Hon log tillbaka med de blå ögonen glittrande i solljuset. Så lik en prinsessa ur myterna och skönare än Helena av Troja. Hjärtat växte i mitt bröst då jag följde hennes rörelser. Vår älskade syster, släktens stolthet, så klok, kvick, orädd och fylld av äventyrslust.

Idonea höjde ansiktet mot himlen, drog in höstens dofter och skrattade till. Både jag och Amalric log. Taric log också men såg samtidigt avlägsen och tankfull ut.

”Vilken vacker glänta”, sa Idonea, med strålande blick. ”Nästan som i en saga. Vi tog med oss mat, så låt oss stanna en stund på denna magiska plats.”

”Lite för tidigt kanske”, sa Almaric.

”Varför inte äta det nu”, sa Taric och ryckte på axlarna. Sedan tillade han för sig själv. ”Man vet aldrig när nästa tillfälle blir.”

Vi enades om att stanna och började ta fram den medhavda maten.

”Minns ni förra sommaren”, sa Idonea. ”När vi for med far till Tanais och träffade folk från öst? Minns ni när vi vandrade bort från fars läger och fann de farande folkets eldar?”

”Ja. Jag minns hur du inte ville gå därifrån innan deras berättelser var slut... och deras berättelser tog aldrig slut”, sa jag med ett varmt leende.

”Minns ni den uråldriga kvinnan som berättade om bergsländerna och skogarna där det fanns tigrar och hur Marco Polo hade varit där och träffat drakar”, sa hon med glittrande ögon.

”Jo jag minns”, sa Almaric skrattade. ”Men man ska inte hoppas på att få se drakar så som du gjorde den gången.”

”Det gör jag fortfarande”, sa Idonea.

”Så lilla syster. Du vill fortfarande träffa drakar?”
frågade jag.

”Ja”, sa hon allvarsamt och nickade.

”Men tror du inte att du skulle bli rädd?” frågade Almaric.

”Jo det skulle jag. Men jag skulle ändå vilja se dem.”

”Varför”, bröt Taric in. Han hade suttit tyst och lyssnat på vårt samtal. Men nu riktade han sin allvarsamma blick mot Idonea. ”Varför skulle du vilja träffa något som skrämmer dig?”

”För att se om de finns. För att fånga en saga, en legend i mitt minne. Ibland tänker jag att jag är född i fel tid. Alla drakar är utrotade. De stora hjältarna är döda. Troja är blott en saga. Jag önskar... Jag önskar att jag fick se en saga komma till liv.”

Både jag och Almaric log åt hennes drömmande blick. Men Taric nickade allvarsamt och vände blicken mot skogen på andra sidan gläntan.

”Bäst att vi ger oss av innan dagen blir till afton.”

Vi reste oss och klev åter i sadlarna och manade hästarna in under träden. Här var skogen äldre och ingen stig fanns att följa, så vi red bredvid varandra, sicksackande mellan träden, som här var uråldriga, tjocka och vridna. Liksom tidigare fick vi ofta ducka under låga

grenar. Marken som var täckt av torra fjolårslöv, prasslade torrt under hästarnas hovar.

Medan vi red, kom en obehagskänsla över mig. Först kunde jag inte avgöra vad det berodde på. Vinden drog genom trädens kronor, fick dem att rassla och knaka. Långt bort kunde jag höra ekot av en trädstam som gneds mot en annan stam. Kanske inbillade jag mig? Men nej, känslan var för stark och ju längre vi red, desto mer växte den. Det var något som fattades. Det var Idonea som påkallade det för mig.

”Hör du?” sa hon och sneglade på mig.

Så med ens, insåg jag vad det var som var fel. Förutom vinden, prasslande löv och de knakande träden, var det alldeles tyst och en skog är aldrig så tyst.

Jag lade handen på min systems arm och såg på henne med sammandragna ögonbryn.

”Inga fåglar.”

”Ja”, sa hon och nickade. ”Inga fåglar.”

Några meter framför oss hejdade våra bröder sina hästar. Taric vände sig i sadeln med ett litet leende och pekade.

”Välkomna till feriket.”

